

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet” közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szentgyörgy-utca 1092. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wttlich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébet tér, 9. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-Marki 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI AR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

Előfizetési felhívás**„Székely Hirlap”**

V. évfolyamára.

Előfizetési díj: Egész évre 6 frt. Félévre 3 forint. Evnegyed-re 1 frt 50 kr. o. é.

Az előfizetési díj legcélszerűbben postai utalvánnyal a „Székely Hirlap” kiadó hivatalának Maros-Vásárhelyre küldendő.

Maros-Vásárhely, márcz. 14.

Alkotmányunk természetéből kifolyólag a codificatio terhe az igazságügyministerre nehezül. Itt aztán az az eset áll be, hogy ha az illető minster egy talpig derék, mivel munkás ember, de bár mi kevés szenvedélyt a törvényalkotáshoz az édesanya természetétől nem örökölt, az ugyan a helyzet szükségait fedező, a nemzet szellemének megfelelő törvényekkel nem boldogítandja, legjobb akarata mellett se, a jobb törvények után epedő hont. Arra pedig még gondolni se lehet, s nem szabad, hogy az igazságügyminister, magán e részben segitendő, környezetét lássa el oly emberekkel, kiknek közreműködése vagy plane kezdeményezések által kísértse meg eleget tenni a közhajnak, s a folytonosan nógató országgyűlésnek. Az igazságügyministeriumban csak egyetlen szellem és mozgató erő lehet, s ez egy maga a minster; s a mely perczen ezen tevékeny életerő nálla hiányzik, és ezen hiány surrogatumok által intéztetik betölteni, ott megszűnt az egész műtetelnek életet, egyöntetűséget és iránytadó imposans tekintély, minden kételyen felül álló s tapasztalás által igazolt gyakorlati igazság levén az, hogy a másod- és harmadrangu tekintélyek, ha férfiasan nem vezetnek, azonnal vezetni törekednek; az ily eset pedig egy neme az anarchicus állapotnak, a hol aztán normalis törvény kezdeményezést keresni nem lehet.

De mi, egy művelt, önerején álló humanus igazságügyministerről s minsterhez szólunk, s az előtt mondjuk el, mikép véljük mi a codificatiót, főleg az oly szenvedő állapotban levő magánjoggal megkezdeni.

Előrebocsátólag ismétljük azt, mit e lapok hasábjain egy alkalommal még Columellából felidézünk volt: „Benè colere lucrosum, multum colere damnosum.” Ez így van napjainkban a magánjogi codificatióval is.

Egészet akarunk. Nem lesz semmi. Mind csak akarjuk és várjuk, hogy legyen meg az erőszakolt: Egész.

„Rusticus expectat, dum defluat amnis.”

De ha positive hozzáfogunk, egy és pedig a sürgetőbb részt abból kiszemelve, például: az örökösödést, csinosan és rövidben formulázott kerrekded cikkekben a miniszter kidolgozza, nyilván-

nosság terén szellőzteti, a közvéleményt meghallgatja, s ily szigorlat után az országgyűlés elébe viendi az igazságügyminister, akkor lesz örökösödési törvény, a képviselőház azonnal birni fog egy adattal a ministeri képességről, sikeres munkásságról. S ha egy ily felette fontos eljárás alkalmával átgondolja a minster, hogy minő érdekes tér áll előtte: a nemzet miveltségi fokozatáról, egy humanus szellemű törvényezikben nemes mérőt mutathatni fel a polgárosodott világ előtt, lehetlen nem lelkesülnie, s magából az ily áldott természetű munkából erőt nem meritni a további munkálatra. Aztán csak az első lépés bajos, mely ha sikerül, meg van a képesség és tevékenység iránti hitel, ez pedig szüli a lelkesülést a további teendőkre nézve.

Ellenben egy oly igazságügyminister sorsa sehogy sehogy se irigylendő. kinek kormánya alatt az „idegen jogintézmények elfogadása” létrejönne, mert hiszen ez nem lenne egyéb, mint a magyar törvényhozás tehetetlenségének tetteles elismerése, mely szánandó, — hogy ne mondjuk: megbecstelenítő — helyzetnek vádulya, az előrebocsátottak alapján, az igazságügyministerre nehezülne. Egy ily eset pedig annyival bámulandóbb lenne, hogy — miután Portalis szerint „en fait de legislation, il ne s'agissait pas d'être original, mais clair, juste et sage,” — a törvényhozás, a magyar természet s meglevő szükségletek gyökeres és hiv ismerése mellett a mult és jelen tanulmányozása után nem oly elbirhatlan óriási munka, mely a magyar törvényhozást egy oly desperált szegletbe szorítsa, hogy kényszerítve lenne „idegen jogintézményeket” elfogadni, melyre ha a tiszta magyar ember avagy csak rá is gondol, visszaborzad egy ily — a nemzet évezredes multját compromittáló — bekövetkezőségtől. Hát az oly sok századon át jó törvényekről mindég saját erején gondoskodott nemzet ma már oda szegényedett volna, hogy „idegen intézményektől” kellene jogot koldulnia?

Mi azt hisszük, hogy ez a kérdés édes testvére a „Pesti Napló” tegnap reggeli száma vezércikkében felállított azon kérdésnek, hogy: „Államéletünk elemei s politikai erkölseink megbirják-e a parlamentarismust?”

Feleletül egyiket, mint másikat megveri az élet és a tapasztalat.

A mi parlamenti képességünkről már 1849 tavaszán fényes elismeréssel szolt az angol egyik legnagyobb lap a „Daily News,” midőn határozottan bevallá, hogy magának Angliának sok eltanulni valója van a magyar alkotmányos életből. S ezzel szembe, napjainkban, a conservativ elmélettől rebegés, nem érthető — mindenesetre ok nélküli — gyengeség.

Hogy mi pedig mi „idegen intézményektől” jogkoldulásra nem szorultunk, azt bebizonyítandja a közeljövő, s ilyesmit csak azok mondhatnak, kik a valódi magyar képességet, láthatáruk korlátoltsága következtében nem ismerik, s feledik a

lélektani igazságot, hogy a szerénységet, — mely nem szeret tolakodni — fel kell keresni.

A jelen helyzetet pedig I. Napoleon azon szavaival véljük legáltalóbban festhetni, melyekkel Frankhoni törvényhozást 1802-ben január 3-án eloszlatta:

„Le temps n'est pas encore venu, ou l'on portera dans les grandes discussions, le calme et l'unité qu'elles demandent.

Dobolyi Sándor.

Jogi rovat.**Az esküről.**

Tokaji Nagy Lajos kir. keresk. és váltótörvényszéki bíró (urtól Pesten. *)

„The oaths, enjoined as a matter of course have at length degenerated into a matter of form.” Bukle.

Az eskü rendszerint alkalmazva: utóvégre alakissággá fajul, — e tételt választjuk jelmondatnak: midőn az esküt, mint a kötelem kezességét, s mint bizonyítékot tárgyalandók vagyunk.

A társadalom részint elfogadta, részint türi, hogy a közpálya minden ágában, ki valamely kötelem betöltését elvállalja, — legyen az kisbíró vagy miniszter, bába vagy tudor: esküvel tegyen arra fogadást; sőt az eskü kivételében minden kormányzat oly lehetetlen, hogy nemcsak ha valaki más kötelmi körbe lép át, de ha ugyanazon kötelmi körben marad is, azonban kötelmi vagy ha úgy tetszik rangfokozatban emelkedik: újra és ismét esküvel kell fogadást tennie. Így a közszolgálat emberének az irnoktól vagy fogalmazótól fölfele, s az ügyvédnek és orvosnak stb. stb. — minden kötelmi fokon, mindig és újra esküt kell tennie. A törvénykezési eljárás ugyanily melegen felkarolta az esküt mind bizonyíték-nemét: esketi a tanut, esketi a szakértőt, esketi a felet; és pedig nem is elégszik meg azzal, hogy az eskü — eskü legyen, — hanem különböző nevezék (nomenclatura) szerint osztályozza is azokat, például, s hogy csak a magunk küszöbe előtt seperjünk, az 1840. XV. II. 99. §. e. f. pontjaiban tagadós igenlő, 103. 104. §-ban pótló 105. §-ban döntő az 1840. XXII. 14. §-ban fölfedező és az 1868. LIV. 229. §-ban — ismét új alakokkal szaporítva — fő és becsülő esküre, tán az eredendő bűnök hét számának megtelelőleg.

Már, hogy mi köze legyen a vallásnak azzal, hogy valaki polgári kötelességét teljesítse, vagy észlelet s tapasztalásai szerint a valóságot előadja, vagy érdekeivel kapcsolatban, sőt talán daczára is az igazságot vallja: valóban nem lehet megérteni. A vallás és polgári élet: merőben különböznek egymástól. A polgári élet tényleges viszonyok folytonos fejlődése s alakulása: míg a vallás a végezt a végetlentől elválástó ismeretlen — földön tül — világ, s az ember és Istene közti titkos és személyes szövetség cultusa, melynek a különböző hitfelekezetek, csak különböző tételes kifejezést adtak.

Kötelmeink, melyekre esküszünk, bizonyítékaink, melyek mellett esküszünk, mind-mind e földhöz s földi élethez kötött viszonyokra vonatkoznak: mégis mi eskünkben Istent hivatkozunk, s ez által Istent világosan ki- és felhívjuk, hogy ítélete sujtson a tulvilágon, ha fogadalmunkat megszegnők, vagy állításunk hamis lenne. Azonban noha erre hivatkozunk, a következményben azt még sem elégejlük, s az esküszegő vagy hamisan esküvőnek büntetését nem engedjük át — kizáróan a földöntuli életre — Istennek: hanem még e földi életben igyekszünk azt megtorolni.

De valjon nem összeférhetlen dolog e, az esküre kötelezésben, az embereket földön tül bűnhődéssel fenyegetni s ha a bűn elkövetettetett, még is a felett főbb bíráskodást gyakorolni?

Valóban a fogadalom betartására, s a való kitadására az esküben választott eszköz: összeférhetlennek látszik, az általa elérni kívánt czállal, mert sem a bűn eleni biztosítékot, sem a bűnös közvetlen megbüntetését, sem a hasonló bűnbeeséstől elrettentő és mindenki által

*) A M. Themis után.

észlelhető megtorlást nem szolgáltatja. Ily összeférhetlenséget pedig annál kevésbé szabad fenntartanunk, mert ez összeférhetlenséget aztán csak kiáltóbbá teszi: midőn kénytelenek vagyunk a magas büntetés, Isten kihívott büntetésének ha nem is fölé de eléje — földi büntetést helyezni, mintán azt ismét meg nem tűrhetnők, hogy az esküszegő vagy hamisan esküdött bűnös — bár bűne kiderült, — emelt fővel járjon köztük, s büntetését csak a tulvilágon legyen kiállandó.

Vagy az Isteni büntetés kihívásáról kell tehát lemondanunk, vagy az ily bűnösre a földi büntetést elengednünk. — Az elsőről azt hiszem bátran lemondhatunk, mert vallási fogalom, mindenkinek saját hite szerint, azt úgy is részint önkéblünkben hordjuk, részint kihívásunktól függetlenül Isten ítélőszéke azt kegyelemben kiszolgáltatja. A törvényes büntetést azonban, az emberi társadalom fennállásának érdeke követeli, s így azt el nem engedhetjük.

Az eskü, mint a fogadalom s bizonyágtétel vallásos alakban kifejezése feladásával, ellenben a fogadalomszegők, s hamisan bizonyítók törvényes büntetésének fenntartásával sőt szigorításával: feladatunkká válik tehát a fogadalom és bizonyítás oly alakját léptetni hatályba, mely a közpolgári s magánjogi következmények természetével legjobban egyezik. Egy elvnek folyamánya ez, mert az államnak az egyháztól különválasztása oly horderejű elv: mely mindenütt s mindenben a kivétel befűzését igényeli.

Oly reform ez, melyet polgárisodásunk félreismertetlenül követel, s melyet többé hosszú időre el nem utalhatunk.

A polgárisodás törölte el az u.-n. Isten-ítéletek különböző neveit, s el fogja most már törölni az esküt: mely az emberek világi dolgokról felfogásában nem bir többé alappal, sem tartalékkal.

Ez irányt jelezte már újabb korban az eskünek felekezeti közti szövegezése, mely az Istent hívó legkülönbözőbb hittelekezetek tagjainak, ugyanegy eskütételét engedi. Alig hiszem, hogy bárkiis tagadhatná, miszerint e mozzanat nem önkényből, de a társadalom felvilágosodásának nyomása folytán jött létre.

E nyomon halad az 1868. LIV. 242. §. alapján alkotott ügyviteli szabályok 181. §-a s az abban felhívott 1868. LVI. 57. §-a, mely alakilag is eltér már a vallásos jellegű eskütől, midőn nem égne emelt három ujj feltartása, de a jobbkéznek kebelretétele mellett mondatja az esküt.

Az ily felekezeti közti, s a vallásos alakiságtól már is eltért eskütől egy lépés választja el a tökéletes reformot, az eskü eltörlését.

Nincs itt ugrás, mert ha az esküt, — mint vallásos jellegűt — el is akarjuk törölni, más alakkal kívánjuk annak helyét betölteni, sőt a következményeket, melyeket a fogadalom megtörése, s a való eltitkolása, megtagadása vagy meghamisítása maga után vonandó, szóval, a megtorlást súlyosítani óhajtjuk.

Nem vonakodunk ez alkalomból kifejezni, hogy az oly ítéletet, minőt nem rég olvastunk, — melyszerint egy hamisan esküdött kereskedőt két hó börtönbüntetésre ítélték, legalább is tulenyhének találjuk, mert ha szembe is állítjuk az elítélésnek egy részről erkölcsi kihatását, de

más részről ama humanus s igaz elvet, hogy a büntetés kiállításával a bűnhődést befejezettnek kell tekinteni: utóvégre is a büntetés súlyát annak tartamában kell keresnünk; az érem más oldalára tartozván aztán azon kérdés, hogy a bűnösnek a társadalom hasznos tagjául visszanyerését vagy megtartását s megóvását, mely büntetési rendszer által biztosítsuk.

Sokat lehetne még e kérdésről írni, főleg egy első-folyamodási bírónak, ki előtt — úgy szólván — naponként esküsznek az emberek, s mindazok után egész lélektani tanulmánya eredményeül alig nyer egyebet, mint azon meggyőződést, hogy átlag végetlen közönnyel végzik az emberek az eskütételt, mint egy elészabott alakiságot; lehetne erről értekezést írni, telve idézetekkel, s az eskü iránt külföldön követett eljárások bő lében föleresztett ismertetésével; mindez azonban — úgy hiszszük — korunkban s az előzetek után nálunk felesleges! s egyedüli czélunk volt a törvényalkotás e szükségében s korszakában, nyilvánosan s a gyakorlati életből rámutatni ez idült bajra, mely orvoslást vár, s melyet nem is nehéz gyógyítani.

E sorok írására. — közvetlen gerjesztőül a „Thémis“ f. 6. 5-ik száma szolgált, melyben szintén constaltatik, miként „tagadhatlan és mindenki által érzett tény, hogy az eskü általi bizonyítás jelenlegi alakjának, — a reformra nagy szüksége van.“

S ezzel indokolva is elfoglaltság között röptén vázlatosan irt felszólalásunkat, zárjuk sorainkat a Buckle által idézett Whateley érsek szavaival: „Ifoaths were abolished leaving the penalties for false witness (no unimportant part of our security) unaltered — I am convinced, that — on the whole testimony would be more trustworthy, than it is“ t. i. ha az eskü eltörlötté, fenntartatván a hamis tanulmányra kiszabott büntetések, melyek biztonságunk nem jelentéktelen részét képezik, — meg vagyok győződve, hogy a tanulmányok általánvéve hitelesebbek lennének, mint jelenleg.

Ismertetése

a maros-vásárhelyi városi árva-ügyek állapotának és azok mikénti kezelésének

(Folyt. és vége.)

Azért nem tartjuk fölöslegesnek a kimutatási minta rovatait megismertetni. Kimutatandó:

A) Táblás, I. kimutatás szerint, a gyámság alatt álló személyek száma, — az iskolakötelesekre és iskolába járókra vonatkozó külön alrovatokkal.

II. Kimutatás szerint: a gondnokság alatt állók számáról, a gondnoksági eseteket jelző a) tékozlás, b) elmebetegség, c) siketnémaság, d) távollét, (katonáskodás, börtön) és egyéb okok alapján,

III. Kimutatás szerint: a) az árvákat illető és az árvapénztárban kezelt vagyonról, ezek minéműsége szerint részletezve a történt kiutalásokra is kiterjedve, b) a gondnokság alatt lévőket illetőleg ugyanaz iránt.

IV. Kimutatás, főügy kimutatás czímen az ügydababok és számadások elintézéséről.

B) Kérdőpontok alapján.

I. A gyámság vagy gondnokság alatt álló személyek vagyoni állapotát illetőleg, — elégséges vagyonú bírók, úgy azzal nem bírók száma felett szerkesztett alrovatokkal, az utóbbiakra a) katonai szolgálatban lévő b) saját keresményekből, c) rokonok vagy jóttevők segélyezéséből, d) községi, e) állami segélyből élők, f) alpitványokból részesítettek, g) árvaházak vagy más intézetekben elhelyezettek, továbbá a teljesleg vagyontalan ugyanazon alrovati osztályzattal.

II. A vagyonkezelést illetőleg, 1) lakházak száma, 2) értéke, 3) tűzkárellen biztosított épületek száma, azok biztosítási értéke, 5) a különféle fekvő vagyon mennyisége, 6) azok értéke, 7) ingatlanhoz tartozó gazdasági felszerelvények értéke, 8) ingatlan és takarékos összes értéke 9) ingatlant terhelő biztosított adósság mennyisége 10) az árvákat, úgy árvapénztárakat illető magánadósok száma, 11) azok értéke, 12) bekebelezéssel biztosított adóslevelek száma, 13) azok értéke, 14) a gondnokság alattiakat illetőleg külön, 15) az adóslevelek száma és értéke szerint, 16) a felmondott tőkék összeg 17) a behajtott, 18) hátralékban maradt azon tőkék utáni esedékes és 20) keresetek tárgyául szolgáló kamatok összege.

III. A gyámi és gondnoki számadásokról.

1) A számadással tartozók száma, kik köteleességüknek meg nem feleltek, 2) mult évről hátralékosok, számadást adtak be, 4) be nem adott hány számadási intézetett felhívási kereset, 5) azok száma, kik mult évről számadással tartoztak, 6) hiányszámadás volt be adandó, 7) valósággal hány adatott be, 8) hány be nem adott számadásra tétellett folyamba fölhivási kereset.

IV. A gyámság vagy gondnokság alól felmentett részére kiutalt tőkéket illetőleg.

I) Felmentett azon egyének száma, kiknek részéről az árvapénztárban kezelt tőkék kiszolgáltatása elrendeltetett s kielégítve nem lettek, 2) egészben kielégítettet 3) részfizetést nyertek.

A kimutatást elrendelő vonatkozott miniszteri rendeletben ki lett fejezve, hogy az önkormányzat életvívő lóságát mi sem tanusíthatja inkább, mint a közébe tartozó ügyek, s ezek között kiválóan az árvaügyek rend és kellően pontos kezelése, s csak a kívánt adatok magá idejéni beküldése által lesz a törvényhatóság területén az ügykezelésben a kellő rend és pontosság véde mezhető.

A fentebbiek szerint általunk minden mellékeltet félrevezetésével tiszta meggyőződés és lelkiismeretességgel előadott hiányok, s kifejtett okokból nem lév jelenben oly helyzetbe, hogy az árvapénztári vagyon az árvaszéki elnök jegyzetei után feltüntetett követel és tartozása állapotát az 1872-ik évről bezárólag egy pontossággal közölhessük, — a közbeeső eljárásokkal elforduló tudakozódás, szóbeli felvilágosítás utasítás s egy az év folytán felmerült kisebb teendőket — talán személynzet munkásságának kitüntetésére — számokba teni czélunk nem lehetvén, az árvaügyek ismertetését uttal azon ígéretünk kíséretében fejezzük be, miszerint az elég részletekbe menő ministeri kimutatás minták töltése s felterjesztése idején, azon számos rovatok

TÁRCZA.

Aranka áldozata.

Az „Indépendance Belge“ után.

Dobolyi Sándor.

(Folytatás.)

Edgárdot meglepte ez a kérdés, s elkötelezve érezte magát azáltal a kérdező iránt; tulajdonképen nem is tudta mit feleljen, s szorult helyzetében gépileg fordult azon kisegítési módhoz, melyel hasonló esetekben szokott magán segíteni; dohányát kereste zsebében, hová mások tárczájukat szokták tenni.

A becsületes festő pipájának fekete és levedző szára a kaput nyílásánál kikandikált, s Valtère kisasszony meghátrált, a hogy meglátta ezt a pórias tárgyat, mely a művész ajkaihoz kevésbé illet, mint a muzsák csókja.

Aranka nagyot sóhajtott, s mosolyt erőltetve:

— Én valóban nagyon önző vagyok! önt a reggeli után ily pompás időben itt tartom, hogy nézegesse rajzaimat, s nem ereszttem, hogy vagy egy füstet bocsásson. Boivin visszadugta pipáját zsebébe, s mellénye bel-sejéből elővett egy csomó szivarpapírt.

— Számomra akarja azt ön készíteni? kérdé Valtère k. a. minden kimélet nélkül.

Edgár nem vette ezt tréfának, sőt jóhiszemben volt aziránt, hogy ez a kisasszony művésznő, berekesztőleg a dohányzásig.

— Szolgálatára kisasszony, mondá egész őszinteséggel; s haladéktalanul felkelve, nekitürkőzött, hogy a kért szivart megkészítse.

Aranka nagyon ostobának találta őt; mint a ki nem érezte meg, mikép ő Edgárdot a szobafestőt, saját mértékére, értékére akarta szállítani; s csak nézte őt a nélkül, hogy egyetlen szócskát szólott volna.

Edgár a dohányt parpirba tömte, s kezei a finom burkolás közben nőiesen néztek ki.

Mihelyt elvégezte munkáját, meghajtotta magát, s átnyújtotta művét.

— Ez amolyan tizedesi dohány? kérdé Valtère kisasszony, nagyon is komoly hangon.

— Inkáb szeretné ön a marylandit? felelt Edgár nagyon egyszerűen.

Aranka átvette a szivart, s midőn észrevette, hogy Edgár készül egy mást a maga számára csinálni.

— Nem, nem, mondá ő, én tudom, hogy a valódi szenvedélyesek — és ön egy azok közül — többre becsülik a pipát. Én tudom, hogy önnek kéznél van a pipája; és én szemrehányást tennék magamnak, ha őnt tovább is eltartóztatnám. — A parkban mindeneesetre kényelmesebben történhetnék a dohányzás.

E szavak felülmulhatlan nyájassággal kiejtve, elbocsátóként hangzottak a fiatal művész füleibe.

Boivin engedelmeskedett, de visszavonulását mégis trombitaszó mellett akarta megejteni.

— Egyébiránt, így szólt ő, ideje már, hogy munkához lássak; az idő előhaladt.

— Ah! ez egy szemrehányás akar lenni Boivin ur, nekem, a ki azt hiszem, hogy ön nem vesztette el ezt a reggeli időt!

— Bocsásson meg kisasszony, ön találékony esze még kiereszokolhatna tőlem vagy egy gorombaságot is. Ön feledi, hogy ki vagyok én.

— Ellenkezőleg, igen jól tudom, mondá Aranka oly hangnyomattal, mely után az Edgár részére egy újabb kegy vala jósolható.

Boivin a végszót magának akarta tartani.

— Részemről, így szólt ő, mindég gyönyörrel fogok emlékezni azokra, miket itt láttam; s ha én, — miután e rajzokat átlapoztam, — nem leendek képes egy remeket festeni, összezurom ecseteimet.

S midőn ezen hősies nyilatkozat után a Boivin utóda jobb kezével melle balfelére csapott, Aranka mosolyogva figyelmezteté:

— Vigyázzon, mert összetöri a pipáját.

Edgárnak nem volt több mondandója. Köszönt távozott.

Valtère kisasszony hallotta őt a lépesőzeteni lemeztében füttyölni.

V. Fejezet.

Mikor Aranka magára maradt, inkább beleesett mint ült abba a székre, melyet Edgár elhagyott, nehé perczig ottmaradt, hallgatva vére sebes lüktetését s Edgár lépteit.

— Megfulladok! mormogá magában.

Ekkor igazitni akarva köntösén, látja, hogy a szivar, melyet a festő az ő számára készített volt, mind a kezében van. Gépileg fogta azt szájában, s szívta, hogy illatja járná őt át.

— Hozza szoktatom magam, mondá mosolyogva.

Hogy minő látvány tűnt fel akkor előtte? Megmondani nem tudom De arca, nyaka biborszint váltotta szép fejét hátravetette, a szék hátához támasztotta ép az helyen, melyet Edgár érintett, s szemei barangoltak a körül, hogy a szoba padlázatát látta volna.

Aranka ugyanazon perczben boldognak, s ingerülnek érezte magát; boldog volt indulata, ingerült öröme követteztében, mely ugyszólya, ereiben keringett. Ezen lapot, forrongó vére által kinzott s ezen kinzás sulya alatt elittasodott egész valójának elgyengülése volt.

Egy láрма, mely a kastélyt a helységtől elválasztó kicsin udvaron kelt, elég volt őt ezen zsibbadtságából venni. Hallgatódzott.

— Kivel beszél ő? kérdé magában, nagyon jókedvű van!

S valósággal két áles nevetés hangzott fel a déli helyen, mely csendjében.

foglalandó eredményt, úgy az 1873 ik évi első negyedről szerkesztendő elnöki jelentést — egész terjedelemben közölni és ismertetni el nem mulasztjuk, — továbbá reményünk van arra is, hogy az árvapénztári hivatal részéről beszolgáltatandó adatokkal az árvapénztár számfelvéti mérlegét akkor előterjeszteni szerencsések lehetünk.

Fővárosi levél.

Buda-Pest, 1873. márcz. 6.

„Elvész a nép, a mely tudomány nélkül való,” mondja az irás. Ha valaha igaz volt ez állítás, úgy ma tisztesen az.

Ezer év óta Európában lakó nemzetünk vajmi ritkán volt azon helyzetben, hogy a tudomány megszerzése könnyűvé vagy csak lehetővé is tétetett volna reáézve. Míg nemzeti királyok uralkodtak fölöttünk, azok részint az állam szilárdabb phisikai alapokra fektetésével voltak elfoglalva, részint életüket diestelen harcokban töltötték, részint pedig a kellő belátással nem bírtak. A vegyes házi uralkodók körül a jeles Nagy Lajos (1342—82) s halhatlan Mátyás királyaink voltak azok, kik komolyan s fényes, habár mulékony eredménynyel működtek egy a magasabb, mint a népszerűbb tudományok honosításán és terjesztésén. Dicső fejedelmünk Bethlen Gábor e téren örökemléket emelt magának Erdélyben.

Az osztrák uralkodóháznak — tisztelet a kevés kivételnek — gondjai minden másra voltak egész a legújabb időkig fordítva, csak nem a magyar érdekek és műveltség előmozdítására. A múlt század nagy uralkodója azonban boldogult Mária Terézia királynő örökhírv szobrot emelt magának főleg a magasabb tudományosság terjesztése és fölvirágoztatása körül szerzett érdemeiben.

Átalábanvéve hazánk a legrégibb időtől fogva soha sem volt az egyes jelesek, sőt mondhatnók tudósok szükeiben, de a nép, a szegény nép a hosszú századok során át a tudatlanság sötétségében bolyongott, s a műveletlenség nehéz járma alatt nyögött.

Az első nemzeti magyar kormánynak 1848-ban nem volt ideje és alkalmá e téren magasatos céljainak nemcsak megvalósítására, de ugyszólván megkezdésére sem.

A jelen kormánynak jutott a szép, nemes, de egy szersmind roppant nehéz feladat a számtalan többi között e téren is a századok mulasztásait helyrehozni, és valóban e téren vétkek, sőt bűnös, ki a kormányt hanyagsággal vádolja, mert oly sok történt e néhány év alatt mind a fensőbb tudományok mind pedig a népnevelés terjesztésében, hogy erre csak a legnagyobb és legörvendesebb elismeréssel tekinthetünk. És ha itt-ott talán tévedések, sőt hibák is történtek, azt csupán csak e téren való kezdő voltunknak tulajdoníthatjuk, s legkevésbé a közoktatásügyi tárcza birtokosainak, kik mindnyájan a legelkiesmeretesebb, tiszteletre legméltóbb egyének a nagy Eötvöstől Trefortig.

Kérlek szíves olvasó, ne vedd roszt neven, hogy e tágyról hosszasan írtam, mert ezt csak azért tettem, mivel magam is különös érdekléssel vagyok minden iránt, mi az általános műveltség előmozdítására szolgál és óhajtom, hogy hazámnak minden gyermeke így gondolkozzék.

Az előbb említették után nem csoda, ha azt írom, hogy a Trefort minister költségvetése fölött (m. e. 5 mil-

ió forint!) majd 4 rapon át folyt az általános vita s lehet képzeln, hogy sok hiyatott és hivatlan beszélő adta jelét kiváló érdeklésének. A legszellemdúsabb s alaposabb beszédet Csegeri Antal országsszerete ismert tudósunk mondá, ebben ugyszólván rövid képét állítá előnkbe az összes művelt államokban divatos és követendő vagy kerülendő népnevelési elveknek. Figyelemreméltó beszédekét mondottak még Zichi Antal, Molnár Aladár és Vécsei Tamás. Volt egy érdekes szóharcz is régi és méltóképen nagy tekintélyű politikusunk, s kitűnő szónokunk Somsich Pál és a szélsőbal vezére Irányi Dániel között; ez utóbbi élesen támadta meg a hazai papság erkölcselenségét, valláskülönbőség nélkül, mely tételét aztán Somsich a legszebb és elegánsabb szónoklattal czáfolta meg. Irányi még egyszer contrazott kevés sikerrel, de sok udvariassággal, a mi ez oldalról mindig meglepő.

Marosi.

Helyi dolgok.

— **Aláírási felhívás.** Alóírtak, mint a marosvásárhelyi indóház közelében Czecz Miklós és társai czég alatt alapított épület és eszköz faraktár tulajdosai, ezen csak rövid fennállása óta is jövedelmezőnek bizonyult üzletet szélesebb alapra fektetni és ezáltal Maros-Vásárhely városa és vidéke folyton nevedő szükségletének e téren megfelelni ohajtván, egy részvény-társaság alakítását tűntek ki célul, melynek feladatalegyen: olcsó és jó építkezési s eszközfa anyagoknak min lig kellő mennyiségben készletbentartása által közvetőleg e város és vidéki építkezése és ipara emelkedésére jótékony befolyást gyakorolni. Feleslegesnek tartjuk egy ilyenmű vállalatnak, mind a közönségre, mind a vállalkozókra nézve előnyös voltát hosszasan fejtegetni; az üzlet jövedelmezőségéről eddigi működésünk tanuskodván, a közönségre nézve pedig mindig csak kíváncsatos lehet az egyesek által le nem győzhető akadályoknak egy testület általi elhárítása. Felhívjuk azért e város és vidéke összes lakóit, sőt mind azokat, kik bár távolabb vidékeken laknak, de a fent nevezett vállalatban részt venni kívánnak, ez iránti nyilatkozataik L. Bálinth Dénes urhoz, kövecses-utca 1063. sz. a. háznál, kit a vállalat igazgatójával megnyerni szerencsések valánk, jövő márczius hó 15-ik napjáig beküldeni. Tervezetünk szerint 1200 darab 100 frts részvényre volna e vállalat fektetendő, melyre egyelőre 50% vagyis 50 frt o. é. lenne befizetendő; azonban ugy e tekintetben, mint a vállalat terjedelme, vezetése és kezelése iránti végmegállapodást a résztvevők közgyűlésének hagyjuk fenn akkorra, midőn 600 részvényre jelentkezők lesznek, 400 részvényt mi, mint jelenlegi tulajdonosok megtartani magunkat kötelezván. Ismétlenül hívjuk fel tehát a t. cz. közönséget e vállalathoz csatlakozásra Maros-Vásárhelytől 1873. február 26-án. G. Lázár Jenő, s. k. Dnducz János, s. k. Horovitz Sámuel, s. k. Czecz Miklós, s. k. Káthónai Gyula, s. k.

— **Schnedarek Jánosnak** a Görög-féle kertbeni jeles kertésznek, nemes szenvedélye s laukadást nem ismerere munkássága következtében 1000 ezer darab magasztörzsükü, egész nyarat át virágzó, 90 kilenczven különböző, de mind legválatottabb színi eladó rózsája van. Gyö-

nyörű össze állítás, megragadó ritka látvány. Ezeket csak megtekinteni is kellemes, ártatlan időöltés. Mi kertészet iránti szenvedélyvel ajánljuk a szép és ártatlan fiatal kort jelző gyűjteményt a t. cz. közönség izlésteljes figyelmébe.

— **Felhívás!** A sirhantokra, melyek Török, Gálffy és Horváth, becses emlékü vértanuinak porrászókat fedik, pár nap mulva huszadikszor viradaud fel a történelmi nevezetességű márczius 10-ke. E város meleg keblü népe szívébe írta be ezen emlékezetes napot, s egy évben sem mulasztá a kegyelet nemes adóját bemutatni a gyászdomb felett, a nehéz időkben az éj fedezete alatt oda szállított virágokban, alkotmányos napjainkban nyíltan, a napal áldott világosságánál, az elismerés meleg szavaiban. Polgárok! Polgárnők! A gyászmenet folyó hó 10-kén délutáni 4 órakor a városház előtti térről leendő kiindulással meg leend a szokott módon tartva, s az emlékezetes helyen közszeretben élő hitsszónok Albert János könyörgésében, s fiatal jeles írónk Kerekes Sámuel emlékbeszédében híven és nemesen leend tolmácsolva a kiérdemelt elismerés. Jertek s a postakert szegletében emelt sirdombnál megjelenésünk által elmagyarázhatlanul nyilvánítsuk, mikép mi értjük, hogy a vértanuk egyetlen jutalmazása s a jövő kor lelkesítése és lelkesülése csakis az ily meleg elismerés és emlékkörökösítés által eszközölhető, fenntartható. Maros-Vásárhelytől, 1873. márc. 8-án. A rendező bizottmány.

E felhívás magasatos eredménye lön, hogy márczius 10 én d. u. 3 órakor a nagyszerű menet a városház előtti térről gyász- és nemzeti lobogókkal, két hosszú sor égő fáklya közt, mélabus zenehangnál elindult roppant tömegben, s lassu léptekkel négy óra tájt a vértanuk sirdombjához ért, hol a tért és hegyoldalt már 4—5 ezer ember borította tarka vegyületben, férfi, nő, öreg, fiatal. Az innepélyt Albert János szép könyörgése nyitá meg, Kerekes Sámuel szerkesztő barátunk „luctibus conveniens” festéssel költőileg színezett jeles beszéde folytatá, régi pajtásunk és barátunk Bereczky Sándor közkívánatra következett kegyeletes rögtönzése, s András Gáspár fiatal mészáros legény és polgártársunk meleg honfikelemből fakadott szavai végezték. A szónokok harsány éljennel lettek metányolva.

Elöl, közben és végül a helyi polgári dalárda, jól adott válogatott darabokkal ékíté, emelé a gyászinnepély méltóságát.

A nép ezrei pedig azon jutalmazó önérzettel tértek haza, hogy a kegyelet becses kötelességét ma is nemesen teljesítették.

Aldva legyenek házaikban és házaikon kívül!

— **Hymen.** Dr. Vályi Gábor egyetemi tanár ápril. 14-én fogja eljegyezni városunk egyik kellem- és szellem-dus leányát: Bucher Eliz kisasszonyt. Az ég áldása szálljon e szép frigyre!

— **Ügyvéd Mikó Károlyt,** a kinek az elmélet és gyakorlat terén szép ismeretei elég garantíát nyujtanak arra, hogy bármely peres fél reá bizza ügyét, ajánljuk a perlekedő felek figyelmébe és pártfogásába. Lakása a szt.-Miklóstezében a kir. törvényszékkel szemben.

— **Nem ártana,** ha a nőegylet lelkes tagjai az unalmas böjti estvék élítkítése végett egy pár zene és felolvasási estélyt rendeznének, a mely tánczozal lenne egybekötve; mert ez czélszerű módja a jótékony pénzalap növelésének.

Edgár pipáját szította, s mivel az első gyufa, egy vagy más okból a kellő sikert meg nem hozta, Valtère kisasszony szobaleánya két égő gyufát nyujtott a dohányosnak.

A nevetésnek legkissebb oka se mutatkozott, s még is mindkettő nevetett. Azért történt-e ez, hogy egymásnak kölcsönösön a fehér fogaitat mutassák? Vagy pedig egy huszonöt éves szép fiatal gyereknek, egy 19 éves ifju szép szép leánynyal egy szép nyári napon találkozása elég ok a jó kedvre? A nevetés előjátékába egy bekövetkező kedvtöltő vidám társalgásnak.

(Folyt. köv)

Dante és a divina comoedia.

(Folytatás.)

Egy más oldalról jövő hatás a kor művészetének számítható be. Dante ifjusága a képzőművészetek ujra éledésének első kezdeteitől volt körülvéve. Itáliában a festészet 1220 óta emelkedni kezdett. Giotto már egy új iránynak uttorója. És Dante szoros viszonyban állt korának kiválóbb művészeivel.

Az építés Giotto, a festő Giubbio és a zenész Casella ismeretsége kétségtelenül befolyt Dante költészetének zenei, festői és plasticai oldalaira.

De a leghatározottabb befolyást még is e kor lyrai költészete adta. A képzőművészetek felébredése előtt már a troubadourok a provencai nép nyelvén művészi becsű dalokat énekeltek. És e troubadour-dalok sajátos életviszonyoknak voltak kifolyásai. Provence lovagváraiban a 12. század óta bizonyos vidám, szép alakokból megnevesített élvre ébredt az érzék.

Érzületnek és erkölcsöknek bizonyos systemája felett ki. Ez a systema volt a középkori nőtisztelet.

Sajátságos elemeket hordott magában a középkori nőtisztelet. Volt ebben valami a vasall viszonyából az ő hűbér urához és az áhitat hangulatából a szt.-szüzhez. E két elemet aztán bizonyos phantasticus módon olvaszták össze azon viszonyban, mely egy lovag, vagy troubadour és egy nő között fejlődhetett. A troubadour költészetnek elve volt az, hogy a dal hősnője messze-magasan álljon a lovag vagy az énekes fölött. Innen a dal epedése, sovárgása és a lovag hősi küzdelmei, hogy azon magasba juthasson. E provencai költészet később Itáliában is elterjedt. Előbb provencai, de már II. Fridrich palermoi udvarában itáliai nyelven énekeltek a troubadourok. Költői iskolák támadtak. Első volt a siciliali s nem sokkal erre, még Dante előtt, a toscanai következett.

És Dante csakhamar troubadour lett. Arról, kibe a dal szálai fűződjenek, ő megtalálta. És pedig korábban, mint kereste volna. Megjegyezték, hogy az érzék kora fejlődése az asszonyi szépség iránt, a mint azt egy Goethe, Canova, Byronnál észre vették, művészi talentum jele. Művészi talentum jele, és pedig legkivált a plasticai téren. És Dante szerelmes már, mint kilencz éves fiúcska. E szerelem, természetesen egészen naiv. A nő, kinek neve ép oly halhatatlanná lön töve, mint maga a költészet, a nemes Folco de' Portinari leánya — Beatrice. A Dante és Beatrice közötti viszonyban sok sajátos vonás van. Dantenak ifju szerelme teli van ideális álmodozással. Ő nem akarja birni Beatricét — soha. Beatrice előtte egy eszmény. Egy symbolum, mely érzéki ugyan, de jelentése érzékfölötti; s a hozzá írt dalokban van valami a — Mariahymnusok áhitatából. Innen van, hogy Beatrice kora halála a költőben csak egy új phatist szül. Most már egészen égi fényben, megdicsőülten tűnik föl Beatrice, kinek fényes arczára tekintve, közeledik Dante a divina comoediában a — „paradicsom”-felé. A gyermek naiv szerelmét a phantasia művészi, spiritualis és vallásos rajongása veszi át. E rajongás több, mintsem a sonettek és gansonok ma-

gokba foglalhatták volna. Dante mondja: „azért dolgozom annyit, a mennyit csak lehet, — és ha annak akarat, ki által minden él és van az, hogy az én életem még néhány évig tartson, — úgy mondok én oly dolgokat róla (Beatricéről), minők nőről még soha nem voltak mondva...” Ime, ez a divina comoedia első csirája. Beatrice költői dicsőítése — az eredeti eszme.

Ez volt egy troubadouri gondolat, de Dante több volt, mint csupán troubadour. Előtte egy küzdelmes és keserű élet állott. Ő hazája történelmében egy kimagasuló alak. És a divina comoedia nemcsak az ifju álmodozásokból, hanem egy cselekvő élet élményeiből van szöve. A divina comoedia e második eleme Dante hazájának történelmével van összefüggésben. És nekünk kell egy pillantást e történelemre is vetnünk.

Lombardia küzdelme Barbarossa Frigyes kiválmáival szemben a városok szabadságának elismerésével végződött a constanci békében. Toscanának kevesebb jutott a harcz munkájából, mint a győzelem gyümölcseiből. Beatrice és Mathild mark grófnők uralkodása alatt a toscanai városok önállásuk alapját veték meg. És főként Florenz emelkedett föl. A kormányzás a nemesség kezében feküdt, s ez alkalom sok nemes családot vont Florenzbe. És e nemesség magával hozta gyűlöletét, a rendszerető polgárság megvetését a munkás osztály iránt, s egyszersmind aristocraticus versengését és családi gyűlöletét egymás közt. Az első nagy szakadás a florenzi nemesség között 1215-ben történik. Az alkalom erre egy házassági ígért megszegése volt. A szószegő Boudelmonti a megsértett Amideiek által meggyilkoltatott. És e pillanattól kezdve a nemesi pártok sorakoztak s elkezdődött egy hosszú küzdelem.

(Folyt. köv.)

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilv. ülésében az 1873. év márcz. hó 10 -én és következő napjain következő ügydarabok fognak előadatni.

I. Tanács polgári ügyekben.

Binder Mihály k. t. r. bíró által.

Marek János Schyarz Sámuel e. ber. i., Kapitány F. e. somoh. i., Mitea Miklós s t. Viorel György e. birtokhb. i., Schuster Gy. Zintz J. e. somoh. i., Henter Fr. Nimes község e. birtokhb. i., Gebauer s t. Boyer Fr. e. haszonbér i., Grau Mihály Morár Szomu s t. e. kártérítés i., Czoppel Fr. s t. Spinger József e. bérletfelmond. i., Schneider András Wachsmann K. e. birtokhb. i., Munteanu Gy. Ilia J. e. adósság i.

Ferencz Károly k. t. r. bíró által.

Dr. Viedmann Károly ifj. Klein Pál e. 500 db. arany s j. i., Goor Gyula s t. Boltes Mihály e. tulajdonper i., id. Gliga Juon e. tulajd. jog i., Dávid Mária s t. Száva Antal e. zárlat i., Jenei Albert Soós József e. 97 frt 88 kr i., Simon János jogutódai öz. Szilágyi Zsigmondné e. tulajdonper i., Rossin Juon Kaufmann Lipót e. tulaj. per. i., Janda Jakab Fodor Imréné s t. e. vegrendelet megsemmisítés i., Korbuly Bogdán a kolozsvári hitelbank nevében kir. kincstár e. elsőbbség i. öz. Dédán Miklósné Darabos István s t. e. 300 frt i.

Csergedi János k. t. r. bíró által.

Fleischer Rudolf Hersch Brecher s t. e. igényp. i., Burzsán Toma s t. Juon Dávid Burzsán s t. e. fekvők i., Safta Tamás Gábor Maria Naftanaila Stirea e. vegrendelet megsemmisítés i., Toesia Zuchin Manta Dávid e. Kaszáló átbocsátása i., Bursan Avisalon Éva Nicolae Serban Ádám e. egy szántó kibocsátása i., Hercsoega Juon Dobolitia Jakób e. szántó kibocsát. i., Florea Lázár s t. Ghindia Nikulaé e. joggali kérdés i., Ponorana Stéfán Tanislau Anna e. zárlat i.

Elekes Pál k. t. r. bíró által.

Nagy Ferencz Elek Káncz István e. fekvők visszab. i., Miklós Sámuel Miklós Lajos e. egy kaszálóhozi tulajdonjog i., Bicsák Károlina Bicsák Sándor e. 971 frt 94 kr i., Nagy Lajos gr. Mikes Benedek s t. e. tulajdon igényper i., Balogh Ádám Ferencz István s t. e. ingó és fekvő javakhozi tulajdonjog i., Bánfihunyad várossa Bóndi Ferencz s t. e. telekkönyvi birtokigazítás i.

Endes Gábor k. t. r. bíró által.

Darnóczi Károly Nevelits Joachim e. 499 frt 96 kr. i., Meisel testvérek Kovátsik József e. 497 frt i., Felkenyér község Szinedru Asztanaszie e. 1909 frt 22 kr. i., Hersch Farkas Kolesár Gávrilla e. 1712 frt s jár. iránt, Hartl Ignác Béla Ádám s t. e. 460 frt s jár. i.

Déesi Farkas k. t. r. bíró által.

Dr. Grünbaum s t. Flinta Jánosné e. urb. kárpátutalás i., Török Nina József József e. egyház átadása kártérítés i., Barabás János Tollas Károly s t. e. tulajdon igényp. i., Bueska János Puskás József e. 100 frt i., Szentiványi Sámuel Veress József e. zálogváltás i., Szentgyörgyi László Faluvégi Mihály e. atyaság elismerés i., Tischler Mayer Szakáts Gyula s t. esődtömege e. bérleti szerződés megszüntetés i., Molnár Sándor Basa Károly e. adósság i., Kőnczi Károly Koszti Kelemen András e. 183 frt 80 kr haszonbér hátralék i.

II-ik Tanács polgári ügyekben.

Tribusz Antal k. t. r. bíró által.

Pupeze Petruna Babecz Zahariné s t. e. 87 frt 16 2/3 kr i., gr. Haller Ferencz Lustgarten Mózes s t. e. biztosítás i., Kessler János gr. Haller Ferencz s t. e. zárlati költségek i., Grünfeld Sámuel Kanstántin Nikolaus e. 2 hordó deget i., Reinisch Rózina s t. Gust Henrik e. bíróság lefoglalt ingók kiszakítása i., Elekes Károly id. Vincze Mózes e. 32 frt i.

Sándor János k. t. r. bíró által.

Ugrai Sándor Takács János e. szerz. teljesítés i., Grün Márton Hertz Dávid e. 20 frt s jár. i., Leményi Zsuzsanna Hertz Hersch e. 280 frt i., Tokos Sámuel Elekes Miklós e. 14 frt i., Kovács András Kőnczei Farkas e. 178 frt 43 kr sj. i.

Pipos Péter k. t. r. bíró által.

Vármező község Stáncs Vaszilia s t. e. 500 frt i., Berkoviez Bernád Hartstein Mózes e. 1312 frt 50 kr i., Márjim Jánku Hodorán Todor s t. e. igényp. i., Huszár István Szabó György e. 56 frt i., Bürger Mihály Runk község e. bérlemény fenntartása i., Szűts Mária Nagy Sándorné e. 40 frt i., Zenner Rudolf Seica Juon e. 300 frt i., Herczeg Ferencz Buzogány János e. kár-

térítést i., Pesti gyógyszerészeti s művegyészeti vállalat, Mátéfi Béla e. 200 frt i., Lővi Filep Mihaiescu Nikulae e. 40 frt 46 kr i.

Petri Ádám k. t. r. bíró által.

Hersch Dávid s t. gr. Kemény Sámuel e. 11,200 frt i., Lukáts Petru Indrej Juon e. somoh i., Kálnoki Imre András Hilib község e. ingóságok kiadása i., Zsugye Szimion Krecza Tódor e. somoh. i., Gáspár Eliás id. Weimberger Pál e. 148 frt i., Bányai György Albertini Samu e. egy bunda kiadása vagy 45 frt i., Simon Ábrahám Püspöki Mihály s t. 15 frt kölcsön s 345 frt kötbér i., Tucssek József Biásini Domokos e. kártérítés i.

(Vége köv.)

Bécsi tőzsdei árkelet (márcz. 3.)

5% metallique	70.85
5% nemz. államkölcsön	73.95
1860. államkötvény	105.—
Bankrészvény	990.—
Hitelrészvény	339.50
London	109.50
Ezüst	108.35
Arany	—
Napoleon arany	8.67
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	81.50
" " " temesi	79.25
" " " erdélyi	78.50
" " " horvát-slavon	—

Felelős szerkesztő: DOBOLYI SÁNDOR.

HIRDETMEÉNYEK.

(21) 3—3

Kiadó zongora kerestetik
bővebben Kábdebó Istvánnál az
irodában.

(22) 3—3

„Sziberiai zab“

melyet a nagyméltósága m. k. földmivé-
lési miniszterium, bő terméséért és korán éréséért, természetesen különösen ajánlott, kapható
Bucher Miksánál Maros-Vásárhelytt
egy forintért kis vékája.

(10) 10—52

Galéne-befecskendezés.

Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt minden
hugycső-kifolyást, úgy most keletkezőt, vala-
mint kifejelettet és egészen idültet.

Központi főraktár az osztrák-magyar
birodalom számára:

Maager Vilmos, Bécs,
Bäckerstrasse 12. szám.

Üveg ára használati utasítással: 3 frt 70 kr.
Pesten, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél.

(17)

Legujabb törvénykezési munkák.

Kaphatók Witich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek magyarázata tekintettel Erdélyre

irta Zilinszky Imre Ara 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal.

kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és
községi előjárók használatára. Ara 2 frt,

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr,
Kolozsmegye-gyalui egyesbirája
által

a községi előjáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és
kezelése tárgybani.

mintákkal,

Ara 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényezikk a községek rendezéséről Ara 40 kr.

1865/8-ik évi országgyűlési Törvényezikk.

Hivatalos kiadás. 8-adrét. Nagybetűs kiadás. 2 frt.

Vászonba kötve jelvényekkel 3 frt. Ugyanaz hivatalos zsebkiadásban fűzve 2 frt. Csinos vászonkötésben jelvényekkel 2 frt 80 kr.

1869-ik évi Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-adrét-kiadásban ára fűzve 1 frt 10 kr., kötve jelvényekkel 2 frt. Hivatalos zsebkiadásban fűzve 1 frt 20 kr., kötve jelvényekkel 2 frt.

1870-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos díszes zsebkiadás, ára fűzve 1 frt 40 kr., kötve jelvényekkel 2 frt. Hivatalos 8-adrétü nagybetűs kiadás. Ara fűzve 1 frt 20 kr., kötve jelvényekkel 2 frt.

1871-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-adrét nagybetűs kiadás, ára 2 frt 50 kr. Díszes kö-

3—*

tésben jelvényekkel 3 frt 50 kr. Hivatalos zsebkiadás. Ara 2 frt 80 kr. Díszes kötésben jelvényekkel 3 frt 60 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-adrét kiadás 1 frt 20, kr zsebkiadás 1 frt 20 kr.

1872-iki Rendeletek tára. Hivatalos kiadás. Hatodik folyam. Előfizetési ára 50 ivnek Pesten 3 frt. Postán bérmentve 3 frt 80 kr.

A bélyeg- és illetéktörvények és szabályok. A legujabb időkig kiegészített hivatalos kiadás. Ara 2 frt. Kötve 2 frt 80 kr.

Törvény és községek rendezéséről. Magyarázó jegyzetekkel. Nyolczadrét-kiadás. Ara 1 példánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Irtá Ürmösy Boldizsár Ferencz.

2-ik javított kiadás. Ara 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbírák, előjárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati irománypéldákkal, 2-ik a legujabb rendeletekkel bővített kiadás.

Irtá: Tóth Lajos. Ara 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteket tárgyzó okiratok és beadványok magyar és német szüvegű iromány példával ellátva, minden osztálybeliek használatára. Ara 2 frt 40 kr.

Irtá. Tóth Lajos.

Községi közigazgatás vagyongazdálkodás és számadások kézikönyve

Irtá: Till Antal.

2-ik javított kiadás.

Ara 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztertől, a jegyzői szolgálatra készülőknek ajánlva.